

Акредитиран представител на чуждестранно лице в Република България

Правна регламентация:

ЗАКОН за данък върху добавената стойност - Обн., ДВ, бр. 63 от 4.08.2006 г., в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз, изм., бр. 86 от 24.10.2006 г., в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз - 1.01.2007 г., доп., бр. 105 от 22.12.2006 г., в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз - 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 108 от 29.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г.; Решение № 7 на Конституционния съд на РБ от 23.04.2007 г. - бр. 37 от 8.05.2007 г.; изм., бр. 41 от 22.05.2007 г., изм. и доп., бр. 52 от 29.06.2007 г., в сила от 1.11.2007 г., изм., бр. 59 от 20.07.2007 г., в сила от 1.03.2008 г., изм. и доп., бр. 108 от 19.12.2007 г., в сила от 19.12.2007 г., бр. 113 от 28.12.2007 г., в сила от 1.01.2008 г.

- Чл. 98 - Задължение за регистрация при дистанционна продажба на стоки
- Чл. 101 - Процедура за регистрация, ал.2, т.4;
- Чл. 133 - Регистрация на чуждестранно лице, което не е установено в страната;
- Чл. 134 - Прекратяване на регистрацията (дерегистрацията) на чуждестранно лице, регистрирано по този закон;
- Чл. 135 - Акредитиран представител;

ПРАВИЛНИК за прилагане на Закона за данък върху добавената стойност - Издаден от министъра на финансите, обн., ДВ, бр. 76 от 15.09.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 101 от 15.12.2006 г., бр. 3 от 12.01.2007 г., в сила от 1.01.2007 г., бр. 16 от 20.02.2007 г., в сила от 1.01.2007 г.

- Чл. 72 - Идентификационен номер по ДДС, ал. 3;
- Чл. 74 - Документи във връзка с регистрацията, ал. 3, т. 3;
- Чл. 75 – Удостоверение за регистрация;
- Чл. 76 - Задължения на акредитиран представител;

ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛЕН ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

Обн., ДВ, бр. 105 от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., изм., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., бр. 33 от 21.04.2006 г., изм. и доп., бр. 34 от 25.04.2006 г., в сила от 1.01.2008 г. (*), изм., бр. 59 от 21.07.2006 г., в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз - 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 63 от 4.08.2006 г., в сила от 4.08.2006 г., доп., бр. 73 от 5.09.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., (*) изм., бр. 80 от 3.10.2006 г., в сила от 3.10.2006 г., бр. 82 от 10.10.2006 г., изм. и доп., бр. 86 от 24.10.2006 г., в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз - 1.01.2007 г., изм., бр. 95 от 24.11.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 105 от 22.12.2006 г., изм., бр. 46 от 12.06.2007 г., в сила от 1.01.2008 г., бр. 52 от 29.06.2007 г., в сила от 1.11.2007 г., (*) бр. 53 от 30.06.2007 г., в сила от 30.06.2007 г., бр. 57 от 13.07.2007 г., в сила от 13.07.2007 г., бр. 59 от 20.07.2007 г., в сила от 1.03.2008 г., изм. и доп., бр. 108 от 19.12.2007 г., в сила от 19.12.2007 г., бр. 109 от 20.12.2007 г., в сила от 1.01.2008 г.

- Чл. 8 - Компетентна териториална дирекция;
- Чл. 102 - Подаване и приемане на документи по електронен път;

ЗАКОН за регистър БУЛСТАТ

Обн., ДВ, бр. 39 от 10.05.2005 г., в сила от 11.08.2005 г., изм., бр. 105 от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., изм. и доп., бр. 34 от 25.04.2006 г., в сила от 1.01.2008 г. (*), бр. 42 от 29.05.2007 г., в сила от 30.08.2007 г.

- Чл. 3 – Обхват - ал. 1, т.5, буква "а"

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Бихте ли се доверили на някого толкова, че да станете негов гарант пред Националната Агенция по Приходите на Република България и при нужда да заплатите данъчните му задължения?

Подобен риск поемат българските фирми и физически лица, които се съгласяват да оперират като Акредитиран представител /англ. Fiscal representative/ на чуждите компании без обект в България и със задължение да се регистрират по Закона за ДДС. Тези представители отговарят солидарно за задълженията на чуждата компания пред българската данъчна администрация, а в повечето случаи водят и цялата документация, свързана с ДДС. Бизнесът им е специфичен и е основан на взаимно доверие на двете страни, затова малки или недобре познати на българския пазар чужди фирми понякога трудно намират свой партньор. Обикновено чуждестранните лица сключват два договора - единият е за акредитиран представител, по който се дължи определено възнаграждение (изисква се да бъде нотариално заверен), и втори договор - за изготвяне на отчети по ДДС и администриране на процедурите (представителство в случай на ревизия или проверка по ДДС.

Предоставянето на тази възможност произтича от шеста директива на Европейския съюз - *COUNCIL DIRECTIVE 2006/112/EC of 28 November 2006 on the common system of value added tax.*

Както по-горе споменахме регистрацията по Закона за данък върху добавената стойност на чуждестранни лица чрез Акредитиран представител се извършва в компетентната териториална дирекция на Националната агенция за Приходите, там където е регистриран или подлежи на регистрация Акредитираният представител.

Регистрацията на чуждестранно лице, което е длъжно или има право да се регистрира по ДДС в Република България, се извършва като Акредитирания представител първо регистрира лицето в регистъра БУЛСТАТ, а след това според задълженията си произлизащи от чл.135 /Акредитиран представител/ от Закона за ДДС, подава в компетентната териториална дирекция на Националната агенция за Приходите Заявление за регистрация по образец /виж глава VII, точка 1 тук, Приложение № 1 към чл. 74, ал. 1 от ППЗДДС/.

Като резултат от тази регистрация, ТД на НАП издава идентификационен номер по ДДС, който съдържа знакът BG, последван от идентификационния номер на регистрираното чуждестранно лице. Така упълномощеният Акредитиран представител ще може да подава периодично необходимите ДДС документи, ИНТРАСТАТ декларации и ще води счетоводната отчетност за транзакциите, извършвани чрез ДДС номера на чуждестранното лице.

Български компании също могат да се регистрират по ДДС в други страни - членки на ЕС. За получаване на данъчен номер и започване на дейност българската фирма трябва да упълномощи избран от нея данъчен представител и да предостави определени документи, регламентирани в съответното законодателство на другата държава членка. Това са пълномощно от фирмата и удостоверение от данъчните власти в България за номер. Посочването на българския идентификационен номер е необходимо, за да може фирмата да оперира в рамките на ЕС. Под този номер в другата държава членка българската компания ще извършва вътреобщностна доставка, като изпраща стоки от другата държава към България.

Посредством регистрацията си по ДДС чрез акредитиран представител българските компании, които имат ДДС номер в друга европейска държава, ще имат право да изпълняват всички търговски дейности като всяка местна фирма.

II. РЕГИСТРИРАНЕ НА ЧУЖДЕСТРАННО ЛИЦЕ ЧРЕЗ АКРЕДИТИРАН ПРЕДСТАВИТЕЛ

Чрез Акредитиран представител има право да се регистрира:

1. Чуждестранно лице, което има постоянен обект на територията на страната, от който извършва икономическа дейност и отговаря на условията на закона за ДДС за задължителна регистрацията или за регистрацията по избор, с изключение на клоновете на чуждестранни лица, които се регистрират по общия ред.

2. Чуждестранно лице, което не е установено на територията на страната, но извършва облагаеми доставки с място на изпълнение на територията на страната и отговаря на условията на закона за ДДС за задължителна регистрацията или регистрацията по избор.

Регистрацията по предходните две точки се извършва по реда на чл. 101 /Процедура за регистрацията/ от Закона за ДДС в териториалната дирекция на Националната агенция за приходите.

Според чл. 133 /Регистрация на чуждестранно лице, което не е установено в страната/, ал.4, от Закона за ДДС, при прекратяване на лицето - Акредитиран представител, или при настъпване на други обстоятелства, които водят до невъзможност това лице да изпълнява задълженията си по закона за ДДС, в 14-дневен срок от датата на настъпване на новите обстоятелства чуждестранното лице е длъжно да определи нов акредитиран представител.

Ако лицето не може да си намери Акредитиран представител, но е задължено да се регистрира по закона за ДДС, то в този случай, се счита, че лицето не е посочило своя Акредитиран представител в законоустановения срок като по този начин не е изпълнило задължението си по чл. 98 /Задължение за регистрацията при дистанционна продажба на стоки от ЗДДС/ за регистрира и следва да бъде регистрирано по инициатива на органа по приходите по реда на чл. 102 от ЗДДС като му се определят данъчните задължения по реда на чл. 102, ал.3 и 4 от ЗДДС.

Не се регистрират чрез Акредитиран представител чуждестранните лица, предоставящи услуги по глава осемнадесета от Закона за ДДС - *ОБЛАГАНЕ НА ДОСТАВКИ НА УСЛУГИ, ИЗВЪРШВАНИ ПО ЕЛЕКТРОНЕН ПЪТ ОТ ЛИЦА, НЕУСТАНОВЕНИ В ОБЩНОСТТА.*

III. ПРОЦЕДУРА ЗА РЕГИСТРАЦИЯ ЧРЕЗ АКРЕДИТИРАН ПРЕДСТАВИТЕЛ

Според чл. 101 /Процедура за регистрацията/ от Закона за ДДС регистрацията на чуждестранно лице по закона за ДДС чрез Акредитиран представител се извършва, като чуждестранното лице, което е длъжно или има право да се регистрира, подава посредством акредитирания си представител в компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите заявление за регистрацията по образец. Компетентността на съответната териториална дирекция на Националната агенция за приходите се определя в чл. 8 /Компетентна териториална дирекция/ от Данъчно-Осигурителния Процесуален Кодекс.

Заявлението се подава от Акредитирания представител - определен в чл. 135 /Акредитиран представител/ от Закона за ДДС. Заявлението може да се подаде по електронен път по реда на чл. 102 /Подаване и приемане на документи по електронен път/ от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Заявлението за регистрацията трябва да съдържа основанието за

регистрация. Към заявлението се прилагат и съпътстващи документи, определени в правилника за прилагане на закона за ДДС.

В срок 7 дни от постъпване на заявлението органът по приходите извършва проверка на основанието за регистрация. Когато органът по приходите е изискал обезпечението по чл. 176а /Регистрация при обезпечение/от Закона за ДДС, срокът за извършване на проверката е 30 дни от подаване на заявлението за регистрация. След това, в срок 7 дни от приключване на тази проверка, органът по приходите издава акт, с който извършва или мотивирано отказва да извърши регистрацията.

Независимо от предходния абзац регистрацията по чл. 97 /Задължение за регистрация при доставки на стоки с монтаж и инсталиране/, чл. 98 /Задължение за регистрация при дистанционна продажба на стоки/ и чл. 99 /Задължение за регистрация при вътреобщностно придобиване/ от Закона за ДДС, се извършва от органа по приходите в тридневен срок от подаване на заявлението за регистрация.

Заявлението за регистрация по чл. 101, ал. 1 от закона за ДДС се подава по образец - Приложение № 1 към чл. 74, ал. 1 от ППЗДДС /виж глава VII.Приложения, точка 1 тук/.

В случаите на регистрация на основание чл. 133 /Регистрация на чуждестранно лице, което не е установено в страната/ от закона за ДДС, към заявлението за регистрация се прилагат и:

1. удостоверение от компетентните данъчни власти за актуална данъчна регистрация в чужбина на чуждестранното лице и превод от него;
2. оригинал на нотариално заверен в страната договор между чуждестранното лице и акредитирания представител по повод възлагането му на задълженията по чл. 135 /Акредитиран представител/ от закона за ДДС;
3. удостоверение за актуална съдебна регистрация на лицето - акредитиран представител, или копие от документите за самоличност, ако той е физическо лице;
4. документ от компетентните данъчни власти, удостоверяващ регистрация за целите на ДДС в друга държава членка - за регистрация по чл. 98 /Задължение за регистрация при дистанционна продажба на стоки/ и чл. 100, ал. 3 /регистрация по избор при извършване на дистанционни продажби, при което лицето желае мястото на изпълнение на дистанционните му продажби да е територията на страната/ от закона за ДДС;
5. документ от компетентните данъчни власти, удостоверяващ, че същите са уведомени, че лицето желае дистанционните продажби, които извършва, да са с място на изпълнение на територията на страната - за регистрация по чл. 100, ал. 3 от закона за ДДС.

Като резултат от регистрацията си, чуждестранното лице, което се регистрира чрез Акредитиран представител в България, следва да получи ДДС номер, а акредитирания представител, ако е физическо лице например, във връзка с това си качество не следва да получава такъв ДДС номер.

Преди ДДС регистрацията е редно чуждестранното лице да получи БУЛСТАТ номер. Съгласно Закона за регистър БУЛСАТ - чл. 3 /Обхват/, ал. 1, т.5, буква а, в регистър БУЛСТАТ се вписват чуждестранни юридически лица, които осъществяват стопанска дейност в страната, включително и чрез място на стопанска дейност или определена база или обект. Ако обаче преди ДДС регистрация чуждестранното лице не се е регистрирало по БУЛСТАТ, то след регистрацията по ДДС данъчните органи служебно установяват, че лицето подлежи на регистрация, като последващо уведомяват Агенцията по Вписванията и в частност регистъра

БУЛСТАТ, който издава такъв номер и след това данъчните органи на Националната Агенция по Приходите го вписват.

Според чл.75 /Удостоверение за регистрация/ от ППЗДДС, удостоверението за регистрация по чл. 104, ал. 1 и 2 /а именно (1) *Едновременно с връчването на акта за регистрация на регистрираното лице се връчва и удостоверение за регистрация, защитено с пластмасово фолио, по образец, определен с правилника за прилагане на закона.* (2) *При писмено искане от регистрираното лице органът по приходите издава повече от едно удостоверение/* от закона за ДДС се изготвя по образец - приложение № 4. /виж Глава VII.Приложения, точка 2, Приложение № 4 към чл.75, ал.1 от ППЗДДС/.

Удостоверението по чл. 104, ал. 3 /а именно (3) *При писмено искане от регистрираното лице директорът на компетентната териториална дирекция на Националната агенция за приходите издава в 7-дневен срок отделно удостоверение за доказване на регистрацията по този закон в чужбина по образец, определен с правилника за прилагане на закона/*от закона за ДДС се изготвя по образец - приложение № 5. /виж Глава VII.Приложения, точка 3, Приложение № 5 към чл.75, ал.2 от ППЗДДС/.

IV. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА РЕГИСТРАЦИЯТА (ДЕРЕГИСТРАЦИЯ) НА ЧУЖДЕСРАННО ЛИЦЕ РЕГИСТРИРАНО ПО ЗАКОНА ЗА ДДС

Регистрацията на чуждестранно лице, се прекратява при наличие на общите условия на този закон за дерегистрация. Дерекистрацията се извършва по реда на чл. 109 /Процедура за дерегистрация по инициатива на лицето/ от Закона за ДДС.

Когато чуждестранното лице не определи нов акредитиран представител в срока по чл. 133, ал. 4 от Закона за ДДС /а именно в 14-дневен срок от датата на настъпване на новите обстоятелства/, регистрацията му се прекратява по инициатива на органа по приходите с издаване на акт за дерегистрация.

В горния случай актът за дерегистрация не се връчва на лицето, а датата на дерегистрация е датата, на която изтича срокът по чл. 133, ал. 4 от Закона за ДДС.

Когато чуждестранното лице не определи нов акредитиран представител в 14-дневен срок или когато дерегистрацията се извършва по общия ред посочен в Закона за ДДС, то тогава според чл.111 от Закона за ДДС се приема, че към датата на дерегистрацията чуждестранното лице извършва доставка по смисъла на Закона на всички налични стоки и/или услуги, за които е ползвало изцяло или частично данъчен кредит и които са:

- активи по смисъла на Закона за счетоводството , или
- активи по смисъла на Закона за корпоративното подоходно облагане, различни от тези по предходната точка.

Това не се прилага единствено в следните случаи:

- при дерегистрация поради смърт на физическо лице, което не е едноличен търговец;
- при смърт на регистрирано по ДДС закона лице - едноличен търговец, ако предприятието на лицето е поето по наследство или по завет от лице, което е регистрирано по този закон, или се регистрира в срок 6 месеца от датата на смъртта - само за наличните стоки към датата на регистрацията;
- при преобразуване на регистрирано юридическо лице, ако новообразуваното или правоприемащото лице е регистрирано по този закон или се регистрира по реда и в срока по

чл. 132 от Закона за ДДС /Задължителна регистрация в резултат на преобразуване/ - само за наличните стоки към датата на регистрация;

- за наличните активи - публична държавна или публична общинска собственост;

Дължимият данък при дерегистрацията се включва в резултата за последния данъчен период.

Когато към датата на дерегистрация лицето е в процедура по приспадане по реда на чл. 92 /Прихващане, приспадане и възстановяване на резултат за периода - данък за възстановяване/ от Закона за ДДС, се приема, че към тази дата трите едномесечни периода са изтекли.

v. АКРЕДИТИРАН ПРЕДСТАВИТЕЛ

Акредитиран представител на чуждестранно лице може да бъде само дееспособно физическо лице с постоянен адрес или постоянно пребиваващо в страната или местно юридическо лице, което не е в процедура по ликвидация или не е обявено в несъстоятелност и няма изискуеми и неизплатени данъчни задължения и задължения за осигурителни вноски, събирани от Националната агенция за приходите.

Акредитираният представител представлява чуждестранното лице по всички негови данъчни правоотношения, възникнали на основание на този закон. Акредитираният представител отговаря солидарно и неограничено за задълженията по този закон на регистрираното чуждестранно лице.

За нуждите на икономическата си дейност в България, чуждестранното лице отваря разплащателна сметка в българска търговска банка, като на основата на изрично пълномощно Акредитирания представител се разпорежда с нея.

В България не съществува регистър на акредитираните представители. Най-често в бизнеса са счетоводни къщи или консултантски дружества. Нерядко българските компании, които са контрагенти на чуждестранните лица, се съгласяват да са техни представители. Наблюденията на експерти показват, че понякога в бизнеса влизат и спедиторски фирми или складодържатели. Възнаграждението на Акредитираните представители обикновено е твърда такса. Тя зависи от типа на бизнеса на чуждата фирма, размера на дължимия ДДС, документооборота и риска.

Акредитираният представител се легитимира пред органите на Националната Агенция по Приходите по общия ред, а именно чл.10, ал.4 - */Лицата могат да се представляват от пълномощници въз основа на писмено пълномощно/* от ДОПК и лична карта или друг официален документ.

Едно лице не може да бъде акредитиран представител на себе си.

VI. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА АКРЕДИТИРАНИЯ ПРЕДСТАВИТЕЛ

Според Чл. 76, ал.1 от ППЗДДС, акредитираният представител е длъжен незабавно да уведоми териториалната дирекция на Националната агенция за приходите, в която е регистрирано чуждестранното лице, ако настъпят обстоятелства, които водят до невъзможност акредитираният представител да изпълнява задълженията си по чл. 135/Акредитиран представител/, ал. 2 и 3 от закона за ДДС.

Акредитираният представител отговаря солидарно и неограничено за задълженията на чуждестранното лице, възникнали от датата, от която акредитираният представител е приел задълженията по чл. 135 /Акредитиран представител/ от закона за ДДС до 5 години след като е престанал да изпълнява задълженията си по чл. 135 /Акредитиран представител/ от закона за ДДС, а когато чуждестранното лице е определило друг акредитиран представител - до датата,

за неверни данни нося отговорност по НК.

Дата: _____ Длъжност: _____ Подпис и печат: _____

Забележка. Този формуляр се попълва задължително на машина. Стойностите се посочват в левове и стотинки.

2. Приложение № 4 към чл.75, ал.1 от ППЗДДС

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ	
Национална агенция за приходите	
УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА РЕГИСТРАЦИЯ	
Националната агенция за приходите удостоверява, че лицето:	
с идентификационен номер по ДДС:	
е регистрирано по ЗДДС лице от:	
Дата на издаване:	Подпис:

3. Приложение № 5 към чл. 75, ал. 2

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

REPUBLIC OF BULGARIA/REPUBLIK BULGARIEN

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

MINISTRY OF FINANCE/MINISTERIUM DER FINANZEN

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

NATIONAL REVENUE AGENCY/GENERALDIREKTION "STEUERN"

Териториална дирекция на НАП - адрес, тел.,
 факс
 Territorial office -
 address, tel., fax
 TERRITORIALE DIREKTION -
 Anschrift, tel., fax

УДОСТОВЕРЕНИЕ
 CERTIFICATE/
 BESCHEINIGUNG

ПРЕДПРИЯТИЕ ENTERPRISE UNTERNEHMEN	НАИМЕНОВАНИЕ/ NAME OF ENTERPRISE/ NAME DES UNTERNEHMENS ПРАВНА ФОРМА/LEGAL FORM/RECHTSFORM АДРЕС (СЕДАЛИЩЕ)/ ADDRESS OF HEAD OFFICE/ ANSCHRIFT (SITZ) СФЕРА НА ДЕЙНОСТ/ BUSINESS ACTIVITY/ TATIGKEITSGEBIET
РЕГИСТРАЦИЯ REGISTRATION REGISTRATION	Идентификационен номер/ Identification number/ Identifizierung Nummer ДАТА НА РЕГИСТРАЦИЯТА ПО ЗДДС/ DATE OF VAT REGISTRATION/ DATUM DER REGISTRIERUNG NACH DEM MEHRWERT-STEUERGESETZ ЗАБЕЛЕЖКИ/ COMMENTS/ BEMERKUNGEN

С настоящото удостоверение потвърждавам, че горепосоченото предприятие е регистрирано по българския Закон за данък върху добавената стойност към датата на издаване на същото.

With this certificate we confirm, that the above-mentioned enterprise is registered under the Bulgarian Value Added Tax Law at the date of issuing the certificate.

Hiermit wird bestätigt, das o.g. Unternehmen zum Ausstellungsdatum dieser Bescheinigung nach des Bulgarischen

Mehrwertsteuergesetzes registriert war.

<p>Дата и място на издаване на удостоверението Place and date of issuing the certificate Datum ort ort der Ausstellung der Bescheinigung</p>	<p>Директор на ТД на НАП Head of Territorial office Leiter des territoriale Direktion</p> <p>Подпис, печат Signature, Stamp, Unterschrift, Stempel</p>
--	--